

Joensuun kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman hyväksyminen

KAKOLK 17.06.2021 § 47
1829/12.00.01.00/2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa valtakunnallisen kokeilun kaksivuotisesta esiopetuksesta. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Kokeiluun osallistuu arviolta yhteensä 10 000 vuosina 2016 tai 2017 syntynyttä lasta.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tarkoituksena on

- vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa
- kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta
- selvittää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumoit
- selvittää perheiden palveluvalintoja
- saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu on osa opetus- ja kulttuuriministeriön Oikeus oppia –kehittämishjelmaa.

Miten kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu toteutetaan?

Kokeiluun valittiin kaksivuotisen esiopetuksen kokeilulain (1046/2020) mukaisesti satunnaisotannalla kuntia tai kunnista koostuvia alueita. Koska kokeilu perustuu koeasetelmaan, kunnat eivät ole voineet hakeutua siihen itse. Kuntia kokeiluun valikoitui 105. Näiden kuntien lisäksi on valittu kokeilukuntia, jotka eivät järjestä kaksivuotista esiopetusta, mutta toimivat verrokkikuntina.

Kokeilua järjestävät esiopetuksen toimipaikat sekä koe- ja verrokkiryhmän lapset päätettiin otannalla. Kokeilua voidaan järjestää vain sellaisissa esiopetuksen toimipaikoissa, joissa lapset voivat osallistua myös täydentävään varhaiskasvatukseen.

Joensuussa kokeiluun osallistuu viidennes ikäluokasta eli noin 150 lasta. Joensuusta kokeiluun valikoitui Kanervalan, Marjalan, Pajakadun, Petäikkölän, Reijolan, Sinkkolan, Soutajanpuiston ja Utran päiväkodit sekä yksityisistä päiväkodeista Pilke Marjalan päiväkoti.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun toteutumista selvitetään seuraamalla ja arvioimalla kokeilun toimeenpanoa, kohdejoukkoa, kokeilun pedagogisia ja toiminnallisia käytäntöjä sekä kokeilun opetussuunnitelman perusteita ja paikallisia opetussuunnitelmia. Kokeilukunnan tulee osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Tutkimushankkeella saatua tietoa käytetään valtakunnallisen päätöksenteon pohjana.

Mitä kokeilu tarkoittaa siihen osallistuville lapsille ja perheille?

Lapsen osallistuminen kokeiluun perustuu suostumukseen. Jos lapsen halutaan osallistuvan kokeiluun kaksivuotista esiopetusta järjestävässä toimipaikassa, huoltajien tulee hakea lapselle paikka kokeilusta. Esiopetus on perheille maksutonta. Kokeiluun osallistuville lapsille kaksivuotinen esiopetus on velvoittavaa nykyisen esiopetuksen tavoin. Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu kaksi vuotta kestävään kokeilutoimipaikassa järjestettyyn esiopetukseen tai saavuttaa kaksivuotisen esiopetuksen muulla tavoin.

Kaksivuotisen esiopetuksen opetussuunnitelma

Kaksivuotisen esiopetuksen perusteet julkaistiin 8.2.2021 ja ne otetaan käyttöön kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa 1.8.2021. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluperusteet pohjautuvat esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2014). Niitä on tarvittavilta osin muokattu kokeiluun sopivaksi. Perusteet on

laadittu niin, että sen mukainen toiminta ja opetus muodostavat luontevan osan lasten oppimisen polkua varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Kaksivuotisen esiopetuksen perusteissa määritellään tavoitteet esiopetuksen järjestämiselle ja opetukselle. Perusteissa otetaan huomioon kokeilussa mukana olevat aiempaa pienemmät, 5-vuotiaat lapset. Kokeilun opetussuunnitelman perusteissa korostetaan lapsilähtöistä, leikkiä ja tutkivaan havainnointiin perustuvaa pedagogiikkaa sekä lasten hyvinvoinnista huolehtimista. Lasten osaamiselle ei aseteta tavoitteita. Kaksi vuotta kestävässä esiopetuksessa kukin lapsi saa edetä oppimisessaan omaan tahtiinsa.

Kokeilun perusteissa on vahvistettu kestävään elämäntapaan liittyvää laaja-alaista osaamista. Myös lasten monilukutaitoon ja matemaattisen osaamiseen liittyviä opetuksen tavoitteita on vahvistettu.

Jokainen kokeilukunta hyväksyy kaksivuotisen esiopetuksen opetussuunnitelman. Joensuun esiopetuksen voimassa oleva opetussuunnitelma pohjautuu seudulliseen opetussuunnitelmaan. Opetussuunnitelma on päivitetty tähän päivään ja huomioitu kaksivuotisen esiopetuksen perusteet.

Valmistelijat: päiväkodinjohtaja Mia Gröhn, palvelujohtaja

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

hyväksyä liitteen mukaisen Joensuun kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päiväkodinjohtaja Mia Gröhn oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Jaana Minkkinen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana ja Taika Kokko poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.